

dratowego (przekład artykułu z „Wiadomości matematycznych“). A. Moszkowicz: O pewnym zagadnieniu z teorii liczb. A. Gallardo: *Matematyka i biologia* (z l'Enseignement mathématique). E. Spaczyński: Gabinet fizyczny. M. Zinin: O najmniejszym kole, obejmującym w sobie dany układ punktów na płaszczyźnie. № 5 (semestru XXVI). Nowe sposoby rozwiązywania równań stopnia trzeciego i czwartego według Pleskota i Tsuruchi Hayashi. Mowa A. Wasiljewa na posiedzeniu uroczystym Towarzystwa fizyko-matematycznego w Kazaniu d. 22 października r. s 1900 (z Buletynu tego Towarzystwa). U. Zanczewskij: Notatka o teorii atomistycznej budowy ciał. W. Srebrjanskij: Pamięci Tychona Brahe. M. Wołkow: Wywód wzoru na siłę dośrodkową. W każdym prawie numerze znajdujemy recenzje, kronikę, wiadomości bieżące, zadania i rozwiązania.

Periodico di matematica per l'insegnamento secondario, diretto dal Prof. Gullio Lazzeri, Organo dell'Associazione Mathesis, Serie II. Anno XVII. Luglio Agosto, 1901, Settembre-Ottobre, 1901. Supplemento al *Periodico di matematica*. Novembre, 1901.

Il Pitagora. Giornale di matematica per gli alunni delle scuole secondarie, pubblicato per cura di Gaetano Fazzari. Palermo. Anno, VI—1900. Anno, VII. 1900—1901. Ottobre-Novembre 1900, Dicembre 1900, Gennaio 1901, Febbraio-Marzo 1901, Aprile-Maggio 1901, Giugno 1901.

W tych dwóch rocznikach znajdujemy między innymi artykuły prof. Burali-Forti: O symbolach logiki matematycznej; prof. Betazzi: O liczbach granicznych; prof. Palatini: O własnościach formalnych działań zasadniczych na liczbach wymiernych.

K R O N I K A.

Zgromadzenie walne XXX polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika odbyło się d. 20 lutego r. b. Zarząd Towarzystwa w czasie od 19/II 1900 do 20/II 1901 składał się z profesorów: J. Zakrzewskiego, przewodniczącego, Zuberera, Wiśniowskiego, Smoluchowskiego, Radziszewskiego, Niedźwiedzkiego, Dybowskiiego, Kadyja, Łomnickiego, Szyszyłowicza. Towarzystwo liczyło 2 członków honorowych i 235 czynnych, z tych 75 w oddziale krakowskiem;

z liczby ogólnej; 80% przypada na Lwów i Kraków, około 11% na resztę Galicyi i około 9% na członków, mieszkających po za Galicyą. Sprawom Towarzystwa poświęcił Zarząd 18 posiedzeń; zebrań naukowych, licznie odwiedzanych, było 13. W Oddziale krakowskim przewodniczył w r. 1900 prof. A. Witkowski; posiedzeń odbyto 6 ogólnych i 8 sekcyjnych. Na przewodniczącego w r. 1901 obrano prof. N. Cybulskiego. Zajmowano się pracami przygotowawczemi nad urządzeniem Muzeum przyrodniczego im. Kopernika w Krakowie.

Na r. 1901—1902 dr składu Zarządu Towarzystwa we Lwowie weszli pp. Nusbaum, Romer i Wehr; przewodniczącym pozostał prof. I. Zakrzewski.

Wykłady na c. k. Uniwersytecie imienia Cesarza Franciszka Józefa we Lwowie w półroczu zimowem 1901/2. Puzyna: Rachunek różniczkowy, Równania różniczkowe cząstkowe, Seminaryum matematyczne niższe i wyższe; Rajewski: Równania algebraiczne, Geometria analityczna; Zakrzewski: Fizyka doświadczalna; Smoluchowski: Termodynamika, Ćwiczenia z zakresu fizyki teoretycznej; Ernst: Wstęp do astronomii; Radziszewski: Chemia ogólna nieorganiczna.

Wykłady w c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie na rok naukowy 1901/2. Dziwiński: Zasady analizy wyższej. Geometria analityczna. Repetytorium matematyki elementarnej. Kępiński: Analiza wyższa. Teoria ogólna linii krzywych i powierzchni. Repetytorium matematyki wyższej. Łazarski: Geometria wykreslna. Fiedler: Mechanika teoretyczna. Widt: Miernictwo, Wybrane działy z rachunku wyrównania, Pomiaru geodezyjne, Elementa geodezyi niższej. Láska: Astronomia sferyczna, Geodezya, Seminaryum geodezyjne. Olearski: Fizyka ogólna i techniczna, Ćwiczenia w laboratorium fizycznym. Dobrzyński: Zasady fizyki teoretycznej. Niementowski: Chemia ogólna nieorganiczna.

Towarzystwo fizyko - matematyczne w Kazaniu przyznało nagrodę imienia Łobaczewskiego prof. W. Killingowi za jego dzieło dwutomowe p. t.: „Einführung in die Grundlagen der Geometrie“, Paderborn 1893, 1898 i za szereg innych dzieł i rozpraw treści geometrycznej, ogłoszonych przeważnie w dzienniku Crellego i w „Mathematische Annalen“ (sprawozdawca prof. Fr. Engel w Lipsku); wzmianki honorowe: 1) prof. Whiteheadowi za dzieło: „Treatise on Universal Algebra with Applications“, Vol. I. Cambridge 1898 i za rozprawę: „The geodesic Geometry of surfaces in non Euclidean space“, wydrukowaną w t. XXIX Towarzystwa matematycznego w Londynie (sprawozdawca prof. Robert S. Ball w Cambridge); 2) prof. W. Binderowi za dzieło: „Theorie der unieursalen Plan-

curven 3-er bis 4-er Ordnung in synthetischer Behandlung“, Lipsk, 1896 (sprawozdawca prof. K. A. Andrejew w Moskwie). Sprawozdawcom Fr. Engelowi i K. A. Andrejewowi przyznano za ich prace medale złote.

Stowarzyszenie międzynarodowe uprawy nauki kwaternionów i innych związanych z niemi systemów matematyki. Ze sprawozdania (marzec, 1901) dowiadujemy się, że prezydentem Stowarzyszenia był Charles Jasper Joly, profesor astronomii w Dublinie, sekretarzem generalnym i skarbnikiem Aleks. Macfarlane, prof. fizyki matematycznej w Lehigh, Univ. Sout Bethlehem (w Pensylwanii). Australia, Francya, Niemcy, Wielka Brytania z Irlandyą, Holandya, Włochy, Japonia, Rosya, Szwajcarya i Stany Zjednoczone mają po jednym sekretarzu narodowym. Towarzystwo liczy członków 68. Stowarzyszenie (zapoczątkowane w r. 1895) dotąd jeszcze nie wyszło z fazy organizacyjnej: niema właściwie stałej siedziby i zgromadzeń nie zwołuje. Wybory prezydium i sekretarzy, porozumiewanie się prezydium z członkami następuje drogą korespondencyi. Sekretarz generalny, prof. Macfarlane, opracowuje obecnie bibliografię prac, których treść dotyczy przedmiotów, wchodzących do programu zadań Stowarzyszenia. Będzie to pierwsza publikacya Stowarzyszenia.

K O R E S P O N D E N C Y A .

W sprawie jednostek elektrycznych i magnetycznych.

Szanowny Panie Redaktorze,

Mało jest zapewne kwestyj w nauce, które zasadniczo już nie dopuszczają zarzutów, których rzetelność jest wielkością tego rzędu, co rzetelność zasady energii lub zasady entropii. Wszystkie pozostałe, w ogromnej większości, nie mają charakteru prawd, tak dokładnie i wielokrotnie sprawdzonych; przeciwnie, jak nas uczy historia wiedzy, budzą one częstokroć wątpliwości i są przedmiotem zarzutów, które zresztą niekiedy mogą być tylko pozorne.

W szczególności takie pole do zarzutów przedstawia, zdaniem naszym, dalszejsza teoria wymiarów w fizyce, na co też w niniejszej korespondencji chcielibyśmy zwrócić uwagę; czynimy to w tej nadziei, że może kwestya ta pobudzi kogoś do zabrania głosu w tej sprawie lub przyczyni się do ewentualnego rozproszenia wyszczególnionych poniżej zarzutów.

Jak wiadomo, dla ściśłego, naukowego przedstawiania wielkości fizycznych, potrzebnem jest określenie pewnych zasadniczych, a wzajem od siebie niezależnych jednostek. W mechanice okazało się, że przyjęcie trzech zasadniczych jednostek: długości (L), masy (M) i czasu (T), jakkolwiek nie nie-